

Sametinget

Jon Petter Gintal

Rettferdig fordeling og urfolks rettigheter

Konvensjonen om biologisk mangfold

- Genressurser, tilgang og rettferdig fordeling (ABS)
- Det niende partsmøtet i Bonn, mai 2008
- Enighet om prosessen og hva som er grunnlaget for de framtidige forhandlingene
- Internasjonal regime for genressurser innen 2010

Grunnlaget

- Annex fra WG-ABS-6, Genève januar 2008
- [formål]
  - [rettigheter til genressursene, herunder også urfolks rettighet i samsvar med PIC/informert samtykke]

Geneva annex forts.

- Virkeområde [ulike alternativer]
  - dekker bl.a. CBD 8(j) Traditional knowledge (TK)
- Liste med hovedkomponenter:
  - A. Rettferdig fordeling av goder (Benefit-sharing)
  - B. Tilgang til genetiske ressurser (Access)

Geneva annex forts.

C. Samsvar (compliance)

D. Tradisjonelle kunnskaper som er tilknyttet
genressurser

E. Kapasitetsbygging

- [Nature]
  - Legalt bindende eller ikke, eller en kombinasjon

Prosesen → 2010

- Urfolksdeltakelse i prosessen er anerkjent
- 3 arbeidsgruppemøter, WG-ABS-7-8-9
- ABS-8: Traditional knowledge associated with genetic resources
- 3 ekspertmøter (compliance, definisjoner, TK)
- Det tiende partsmøtet, oktober 2010 i Japan

En stat, flere nasjoner

- Internasjonale forpliktelser og folkerett
- Sametingets legitimitet

Norge som spydspiss for urfolksrettigheter

- Alta-Kautokeino konflikten, demonstrasjoner 1979-82
- Grunnloven § 110a, 1988
- Sametinget, 1989
- Konsultasjonsavtale, 2005

SÁMEDIGGI SAMETINGET
Scanpix | Rolf Chr. Ulrichsen

Internasjonal folkerett

- Legitimitet ut fra urfolksretten krav om medbestemmelse og selvbestemmelse
  - Konvensjonen om sivile og politiske rettigheter av 1966
  - ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk, 1990
  - FNs erklæring om urfolks rettigheter, 2007

Avslutning

- Havressursloven
- Konsultasjoner om ny naturmangfoldlov
- Sametingets posisjoner
- Liten aktualitet, men stor symboleffekt